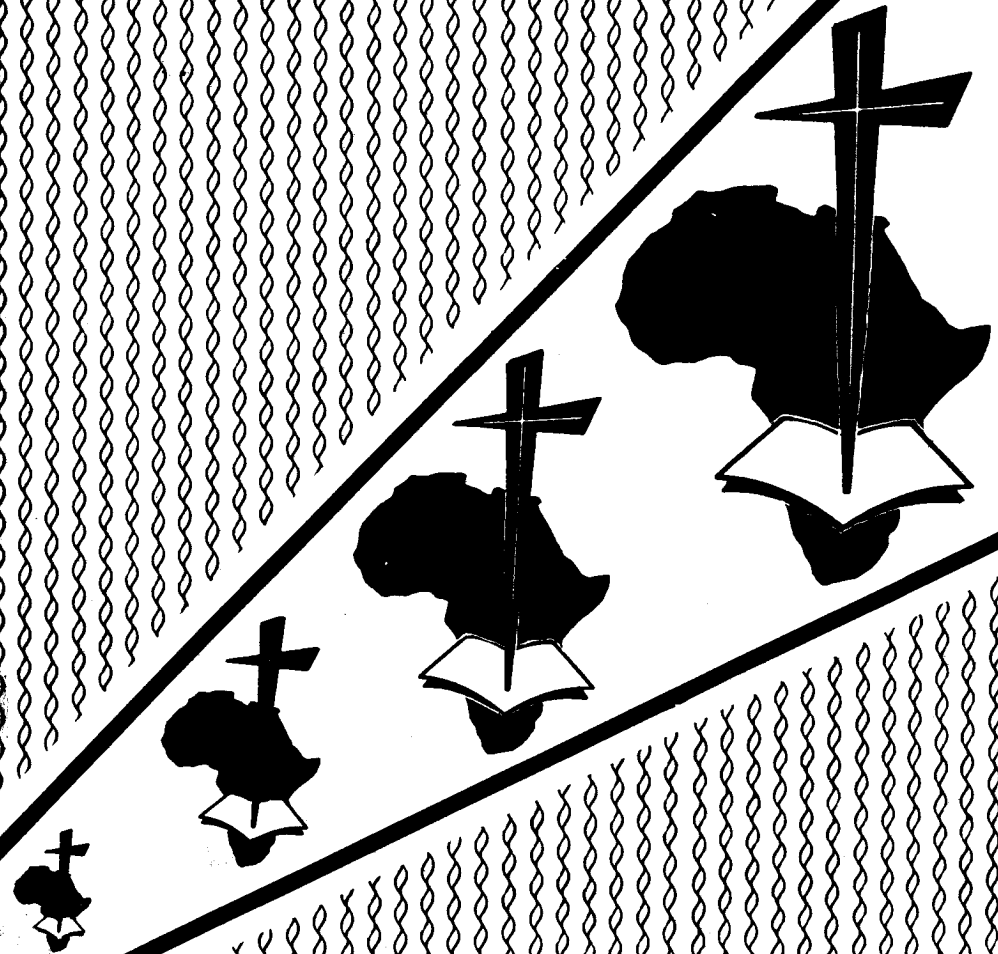

Amasambililo ||||
ya Baptist File 1766
aya pa Mulungu

BAKAFWA BAKWA YESU

3. Yesu tekuti alenge umuntu atetekele muli wene Yesu tatwesho kutulenga ukuti tutetekele. Atufwilile kabili ali tutemwa, lelo umuntu afwilyo kufwayo kutetekela intanshi engabo musambi wakwa Yesu Kristu.

AMEPUSHO:

1. Mulandu nshi uyu mulumendo ailile ukufuma kuli Yesu?
2. Cinshi ico muntu afwilyo kucita pakubo mwina kristu?
3. Mulandu nshi umuntu wamutima wayakanikana tengabelo musambi wakwa Yesu?

-ooOoo-

ABANTU BAENDELE NA YESU

KALEMBA: Milton Cunningham

Aya yali mashiwi ayakosela kateka mukankala mulumendo. Ici teti acite. Yesu aishibe ubwafya bwa-uyu mulumendo. Yesu aletila kulyu yu mulumuendo, wacindikwa nabantu pa mulandu wafintu ashicita. Ta-wipaya, taucita bucece, tawiba, taucitila bantu bambi ubwafya. Elyo Yesu atile, Ndekufwayo kuya cite cintu cimo icisuma kubantu. Kabiye nokushitisha fipe fyobe nokwafwa abantu abali muku kabila. Yesu atile kuli wene ngolefwayo kubo musambi wandi, ufwilyo kumba nafimbi ukucilafye ukusunga mafunde ----ufwilyo kuipela we mwine.

Ilyo mulumendo aumfwile ici aiketwe nobulanda sana. Ici cali kulombe fingi sana. Atemenwe ifyuma fyakwe. Teti afipele kumbi iyo. Aile no mutima uwalubulanda.

AMASAMBILILO:

1. Umweo wa muyayaya tekuti usangwe pakusunga amafunde. Cili ca cine ukutula abo abatemwa Yesu bali nokusunga amalango, lelo tecacine ukutula ngaumo alesunga amalango ninshi alitemwa Yesu. Ukubo musambi wakwa Yesu no-ku kwato mweo wa muyayaya umuntu afwilyo kulapila ku lubembu nokutetekela muli Yesu Kristu.
2. Ngo muntu alefwayo kukwato mweo wa muyayaya afwilyo kubo uwafwaisho kufuma kuli conse icimulesho kumfwila Kristu. Ukubo musambi wakwa Yesu ufwilyo kuba uwacumfwila. Tekuti ube ifyo Lesa alefwayo kuti ube nga nukwata umutima uwayakanikana. Yesu alingilyo kwise ntanshi. Tufwilyo kucite fintu ifyo ale-tufwayo kucita.

na Yesu. Bali no mwenso pantu tabalefwaya abantu bambi ukubaseka. Uyu mulumendo tasakamene ico abantu bambi bengasosa. Alefwaye cintu cimo. Alefwayo kumona Yesu nokulanda nankwe. Amwene Yesu nokumumfwa alelanda, nomba alefwayo kulanda nankwe.

"Mwe kasambilisha musuma, kuti nacita nshi ukuti mpyane umweo wa muyayaya?" Uyu mulumendo acindike Yesu sana. Alemwita ati "Rabi". Abantu abengi kuti baitafye Rabi mukote. Yali ninsoselo ya mucinshi. Lelo apa uyu mulumendo aleito muntu uwanakulo imo nankwe ati Rabi. Alefwayo kuti Yesu amwebe ifyo engakwato mweo wa muyayaya. Aktwete fyuma fingi lelo takwete umutima wansansa. Aishibe ukuti ecimo icabulile ukufuma mu mweo wakwe. Atile Ndasunga amafunde. Tacenene nangu umo. Lelo tali uwasansana, muka. Eico aishile kuli Yesu. Aile kukwipusha ico afwilyo kucita pakukwato mutende wakwa Lesa mu mutima wakwe.

Yesu atile ku mulumendo, "Wila njita musuma." Yesu alemwebo kuti alyu wacila "kasambilisha musuma." Ali ni Lesa. Umulumendo alelingo ku mumona ngo mwana wakwa Lesa uwabulwa ulubembu.

Elyo atile kuli wene, "wilatala misoka, wila cita bucende, wilaiba, wilabepesha, wilafinsha, cindika wiso na noko," Elyo kateka mwaice atile, fyonse ifi nalisunga. Nshatobapo nangu limo ilya mu mafunde. Ilintu ayaswike, Yesu amulolekeshe. Na Baibele itila "ali mutemenwe." Amoneke ukubo wacila kuli Yesu. Elyo Yesu atile kuli wene kwashale cintu cimo ico ushakwata. Panuma nushitisha fyonse kabiye nokupele mpiya kubapina. Nga wacite ci ulinokukwate fyuma ifingi mu mulu. Napanuma nushitisha fyonse ifyo wakwata nokupela kuba pina ubwele nokwisa sende capindama nokunkonka.

IFILIMO

ISAMBILILLO

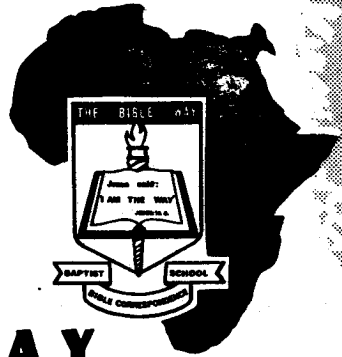
ISAMBA

1.	YESU NA BARTIMEO	1
2.	YESU NO WABULEBE	5
3.	YESU NO MWANAKASHI CILENDE	9
4.	YESU NO MWANAKASHI MULWELE	13
5.	YESU NA SAKEO	17
6.	YESU NO WA FIBASHI	21
7.	YESU NOMWANAKASHI UMWINA SAMARIA	25
8.	YESU NA NIKODEMO	29
9.	YESU NO MUNTU WAFYELWE MPOPU ...	33
10.	YESU NO MUNTU PA CISHIBA	37
11.	YESU NO MUNTU WAKU GADARA	41
12.	YESU NE MPUPU PA CAPINDAMA	45
13.	YESU NA KATEKA MU KANKALA	49

THE BAPTISTS OF ZAMBIA

INVITE *you*

to enrol today in

THE BIBLE WAY CORRESPONDENCE SCHOOL

IF . . . you are wanting

- ★ PEACE WITH GOD
- ★ SALVATION FROM SIN
- ★ ETERNAL LIFE
- ★ A KNOWLEDGE OF THE BIBLE

THEN . . . write today for our FREE introductory course entitled:

Who Is Jesus?

Address all correspondence enquires to:

**THE BIBLE WAY
P.O.Box 2262
LUSAKA, ZAMBIA**

ISAMBILILO 13

YESU NA KATEKA MU KANKALA

AMALEMBO: Mateo 19: 16-22; Marka 10: 17-31;
Luka 18: 18-30.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Na Yesu pakumulolekesha ali mutemenwe, kabili atile kuli wene, cimo ecabula kuli iwe."
Marko 10:21.

ILYASHI

Uyukateka mukankala ali mulumendo umwaume libili. Ilyo akumenye Yesu nalimo ali nemyaka 30. Yesu pamo ali nemyaka nalimo 30. Bali cikanga ninkulo imo lelo bali abalekana apakalamba.

Kateka mwaice alyu mukankala sana, na Yesu alyu mupina sana. Tacali icayanguka kulyu yu kateka mukankala ukwisa kuli Yesu. Akwete icifulo icikankala pakati kabantu. Ali nikateka mwi sunagoge. Alyu wa fyuma sana. Muli shilya nshiku bakateka nabantu ba mpiya tabatemenye Yesu. Nangu cibe fyo, uyu mulumendo, alefwayo kulanda na Yesu sana icakuti alyu wafwaisha nokutoba amatontonkanya yaba katela bambi.

Muli Marko 10:17 Baibele itila abutukile kuli Yesu. Ici ecikope ca muntu umukankala sana sana alebutukila kuli Yesu. Umuntu umupina sana. Nelyo aishile kuli Yesu awile pamakasa panshi kuli Yesu. Abantu bambi balemona kateka mwaice lelo tasakamene pali bene. Aishibe ukuti bali nokumuseka. Ici tacamusakamike. Ukucila pa cintu conse alefwayo kulanda

mitima yesu kuli Yesu nomba. Yesu alefwayo kuti tumwikalile mumweo wesu uwacila bushiku tetushitafye utunono utwakulelelesha.

4. Yesu afwilile palupanda pamulandu wa membu shesu. Afwile nge lambo lyesu. Afwilyo kuti bonse abatetekela pali wene bekale umuyayaya nankwe. Umuntu wantanishi ukuya ku mulu pa mulandu wa capindama ali ni mpupu iyafwilile pa capindama.

AMEPUSHO:

1. Cinshi ico muntu afwilyo kucita pakuti apusushiwe?
2. Bushe muntu kuti apusushiwa uwabulo lubatisho?
3. Ninshita nshi umuntu engabo mwina Kristu?

-ooOoo-

SAMBILILO 1

YESU NA BARTIMEO

AMALEMBO: Mateo 20:29-34; Marko 10:46-53;
Luka 18: 35-43.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Na Yesu atile kuli wene, kabiye; icitetekelo cobe nacikuposha."
Marko 10: 52.

CIPESHAMANO

Yesu aleba pabulendo. Alefuma ku Galili nokuya ku Yerusalemu. Ngelintu aleenda pabulendo bwakwe ukuya ku Yerusalemu apulile mu musumba wa Yeriko. Yesu alyendele ntanishi muli iyi nshila. Lelo ubu bulendo bwali ubwa lekana. Pantu yali enshita yakulelelesha iyakuti Yesu engapulinkanya mu Yeriko. Yesu ali pa bulendo bwakuya ku Yerusalemu ku kufwila pa capindama.

Ngelintu Yesu aleenda mu musebo abantu abengi bali mukonkelele. Bambi bali mukonkelele pamulandu wakuti bali mutemenwe. Bambi balemukonkelela pamulandu wakuti balefwayo kumone fintu ifyo engacita. Bambi balikonkelele pantu baleya ku Yerusalemu pamo.

Uwaiminine mumbali yamusebo ilintu Yesu aleingila mu musumba wa Yeriko yali nimpofu ikalambalomba. Tekuti ibombe. Yali nimpofu. Yalpose nshiku shaika mumbali ya musebo nokula lombalomba indalama ku baleenda musebo. Yali nimpofu ikalomba lombalomba iyabula kwafwiwa ne subilo.

Pali ubu bushiku, ilintu Bartimeo aiminine mumbali ya musebo nokulalombalomba aumfwile ifunde lya-ibela ilipya. Aumfwile inso so nokusosa kwebumba ilintu baleengila mu Yeriko na Yesu. Ico tekuti amone tawishibe ngacakuti ali nokuba no mwenso nangu ukusansa-muka. Bushe aba bantu bali fibusa fyakwe nangu pali balwani bakwe? Kuti bamwafwa nangu bushe kuti ba mucena?

Ngelintu ibumba lyapalamina kucifulo uko Bartimeo aimine umuntu impofu yaambile ukwipusha, "Cinshi cile citika?" Umo uwa mubantu apitile pepi pepi kuli Bartimeo nomukansu wakwe wakumishe ukuboko kwakwa Bartimeo. Bwangu bwangu, Bartimeo ashinine umu kansu nokuwikatisha ati, "Cibusa wandi njebako," Cinsi cilecitika? Umweni apilibukile kumuntu impofu nokutilla, "Tawishibe, Yesu waku Nasarete apita."

Iyi yali nimbila nsuma kuli Bartimeo. Tabalile amona Yesu, lelo imiku iiyingi aumfwile inshila Yesu aundapilemo nokwafwa abantu. Atendeke ukutontonkanya, "Ngacakutifye ningalanda kuli wene." Ngacakutifye Yesu engamona kuti angafwa. Nesubilo ili mu mutima Bartimeo atendeke ukwita, "Mwe mwana wakwa Dabidi. Mwe Yesu, mbeleleni uluse." Imiku iiyingi abwekeshepo ukwita kuli Yesu. "Yesu, mbeleleni uluse." Mukwikatisha sana aitile kuli Yesu ilintu alepita.

Lyena limbi limbi limofye Yesu aiminine. Abantu abaleikala mu Yeriko baeseshe kutalalike Bartimeo ukuba tondolo. Lelo tekuti abomfwe. Elyo, Yesu aumfwile ukwita kwakwe. Nomba, Yesu apwishe Bartimeo ukuya kuli wene. Umuntu umu uwali mwibumba aile kuli Bartimeo nokutilla, "Teko mutima, itaba, alekwita."

Bartimeo asakantike cakuti ashile nomukansu wakwe panshi. Ilintu aleletwa kuli Yesu umutima

Kalifye kashita kanono ilyo Yesu asosele ku mpupu na Yesu afwa Yesu afwile intanshi ifipondo tafilafwa. Lelo tapali nshita ntali apo Yesu afwilile nefipondo fyalifwile. Nelyo afwile umupashi wakwe watile ku mulu, Ilyo aingile mu mulu Yesu ali mukumenye. Imfumu naingila mubufumu bwaiko nokwibukishe mpupu pacapindama.

AMASAMBILILLO:

1. Ukwishiba kwa mpupu kwapa capindama kulinga kuli ifwe ukutilla ukulapila necitetekelo fili ififwaika kwi pusukilo. Uyu muntu tabatishiwe. Ngacali icifwaikwa ku muntu ukubatishiwa pa kulekelelwa yi mpupu teti ikwate ukulekelela kwakwa Lesa. Takwete nshita yakubomba umulimo umu usuma. Alefwa. Takwete inshita yakulanga ababiye ukuti alilapile. Ifyo acitille kwali kutetekelafye pali Shikulu Yesu Kristu. Napamulandu wakulapila necitetekelo cakwe asangile ipusukilo.
2. Ico bonse bafwilyo kusala ukuyebelela imembu shabo nangu iyo nokukonka Yesu. Kwali ifipondo fibili ifyafwilile pacapindama. Umo muli bene atetekele muli Yesu, nombiye tate-tekele. Umo aile ku mulu, no mubiye aile ku mbo. Umuntu onse alingilyo kuipingula ngalefwayo ku konka Yesu.
3. Impupu pa capindama yabele iyina kristu intanshifye talafwa. Ici tacilelola mukuti abantu bafwilyo kulingilila mpaka ilyo umweo wabo waba mupepi nokupwa intanshi bashila pilibukila kuli Yesu. Uku kwishiba kwa mpupu kwatulango kuti umuntu kuti apusushiwa pakashita kakulekelesha. Cili icisuma sana ukupele

lintu balolekeshe kuli Yesu batile; "Watile ndi mfumu." Bashimapepo bakalamba nabakalemba bamulolekeshe nokutula," Atulile bambi, lelo afulwo kuitula umwine." Cili icakosa ukumfwikisha ico bangasosele fyo kuli Yesu. Aposele umweo wakwe onse alebombe cisuma. Aundepo abalwele. Aiswile amenso yampofu. Cali uyu wine Yesu umo uwa sangulwile uwa fibashi. Lelo nomba ilyo alefwa ibumba lyalabile pa li fi fintu.

Bwangu bwangu umo uwa mufipondo fibili uwa-tanikwe pamo nankwe ayambile ukusosa. Alefwayo kuti Yesu abomfye amaka yakwe noku bekisha panshi ukufuma pa capindama. Lelo icipondo cibiye casosele Yesu. "Tulefwa pamulandu wabubi bwa micitile twacita, uyu tacitile icishiyene nakalya. Alefwa pamulandu wabusuma ubo acita."

Elyo icipondo pa capindama catile kuli Yesu, "Mukanjibukishe ilyo mukesa mu bufumu bwenu." Alilapile. Apilibwike ukufuma ku lubembu kwakwe nokwipusho Yesu uku mulekelela. Ukuba nobulanda pa lubembu lwesu tacilola mukuti tulelapila. Ukulapila calola apatali ukucila ukubafye nobulanda. Ayalwile umutima wakwe na Yesu amwalwile umutima wakwe.

Camoneke ceni ukuti impupu yatontonke nye ukuti Yesu ali mfumu. Yesu alefwa pa capindama. Aitile kuli Yesu mu micitile yacitetekelo. Iyi mpupu yaleita Yesu mutushita twakwe utwa kufwa ukwipusha Yesu ukwisa mu mweo wakwe.

Yesu amwaswike mu citetekelo cakwe. "Lelo line uleba naine mu Paradise." Yesu amulekelele ulubembu lwakwe nokulaye mpupu ukuti ali nokuya nankwe ku mulu. Ifipondo fibili tafyali cimo cine nomba. Bonse babili baiketele myeo yabupulumushi lelo nomba balya balekana. Impupu imo yatwalilile ukuseka Yesu ---- lelo iibiye yatetekele pali wene.

wakwe wafwilyo kuba uwansansa nganshi. Nalyena amfwile Yesu asosa ati, "Cinshi ulefwayo kuti nkucitile?" Ubwasuko bwakwa Bartimeo bwafumine bwangu bwangu, "Ndefwayo kuti mumposhe amenso, ndefwayo kumona." Yesu amwaswike nokutula, "Icitetekelo nacikuposha." Na Bartimeo aiswile amenso yakwe ne cintu cantanshi ayambile ukumona amwene icinso cakwa Yesu.

AMASAMBILILO:

1. Muli Bartimeo twamona umuntu uli uwafwaisho kusumina ico alekabila sana mu mweo wakwe. Tebantu bonse baba abafwaisho kusumina ukukabila kwabo ukwakulisha. Ukucila pacintu conse alefwaya amenso yakwe ukwiswilwa. Abantu bonse bakwata ifyo bakabila. Abantu tabalingilyo kumone fyaku kabila kwabo. Ukulekelwa kwa membu shabo ekukabila ukwakulisha uko abantu bafwilyo ku kwata. Lelo Yesu tekuti atwafwe kano tuli abafwaisho kusuminisha ukukabila kwesu.
2. Nangula amenso yamoneka ayakwa Bartimeo yali ayapofula, amenso ya mutima wakwe yali ayaisuka lyonse. Tabalemona na menso yabu mupashi wabo. Yesu atile "namukwata amenso, lelo tamumona," Lelo Bartimeo, apokelele ukulolesha kwakwe pamulandu wakulolesha kwakwe ukwa bu mupashi.
3. Onse uwita kuli Yesu kukwafwiwa akomfwika. Ibumba lyalefwaya Bartimeo ukuba tondolo. Ndimimo baleesho kubela Yesu uluse. Lelo tekuti tube noluse mu cine kuli Yesu ngatuli ababulwa uluse ku muntu onse uwo abumbile. Yesu tafutatila kukulila kwa kukabila. Nga twaita kuli webe ali nokutumfwa.

4. Ishuko lyantanshi ilyo Bartimeo akwete ukwita kuli Yesu pamo lyali eshuko lyakulekelesha ilyo akwete. Iyi yali enshita yakulekelesha iyakuti Yesu engapita ukupula mu Yeriko. Ici kuti cabe cacine nakubantu abengi lelo. Baibele yatweba aiti, "Ubwalelo, nga mwaumfwe shiwi lyakwe, mwitalamika mitima yenu." AbaHebere 3:7-8. Ilyo natukwate shuko lyakwita kuli Yesu kabili twafilwa ukwita, ishuko tekuti lise limbi kabili.

5. Tutotele Lesa pa muntu uwaebele Bartimeo ukuti Yesu alepita. Ilyo Bartimeo ashinine umukansu wakwe umuntu nga fuminepo nokukana mweba ulwapali Yesu. Lelo muntu aiminine akashita akalinga ukumwebako ukuti Yesu alepita munshila ilya. Pamo Yesu alepita ukupula mu misumba ne mishi yesu. Bushe walibala aweba umo auti Yesu ali mu musumba obe? Lesa alekufwayo kucita ici.

AMEPUSHO:

1. Ukukonka kuli Yesu, nani uo uletontonkanya ukuba umuntu umu kankala mu cipeshamano ici?
2. Bushe walibala aweba umo ukuti Yesu alepita?
3. Bushe walibala awafwa umo ukwisa kuli Shikulu Yesu?

-ooOoo-

ISAMBILILO 12

YESU NE MPUPU PA CAPINDAMA

AMALEMBO: Mateo 27:1-66; Marko 15: 1-47;
Yohane 19:1-42; Luka 23: 39-43.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Kabili yati, Mwe Yesu, mukanjibukishe ilyo mukesa mu bufumu bwenu."
Luka 23: 42.

ILYASHI

Ilyashi lyakufwila kwa mupupu pa capindama lyashi ilisuma nganshi ilya kutemwa kwakwa Yesu. Lili lyashi lyakulekelesha ilyo twakwata ilya muntu waleipela kuli Yesu Shikulwifwe intanshi talafwa pa capindama.

Yali ninshita Yesu ali eka ilintu aile pa capindama. Abasambi bali mushile nokubutuka. Umo uwa muli bene ali mubembele. Naumbi ali mukene. Nabambi tabalumbulwa ilintu Yesu aleya kukufwa pa capindama. Ngelintu asamikwe pa capindama kuku fwi-la imembu shesu twamwene panshi pa finso fyafibusa fyakwe. Amwene panshi pafinso fyaabo abalesansa-muka ukumona uko alefwa. Balemuseka. Bali mufwishile amate. Bacitile fyonse benga cita ukulenga ukucula kwakwe kukule.

Inshile ya kalipisha umuntu engafwilamo yali kufwila pa capindama. Ifita fyapopele insunga mu maboko na mu makasa yakwe Yesu, babikile ne ngala ya myunga pa mutwe wakwe, noku mufunsa ifimfunshi. Nomba balemulolelo kufwa. Abantu abalepitapo

AMEPUSHO:

1. Kuti mipashi yabipa yacimfiwa shani?
2. Cinshi ico Yesu asubila cila mu kristu ukucita?
3. Busanso nshi bwaba mukwipusha Yesu ukutusha fweka?

-ooOoo-

ISAMBILILO 2

YESU NO WABULEBE

AMALEMBO: Mateo 9:1-8; Marko 2:1-12;
Luka 5:17-26.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Na Yesu pakumone citetekelo cabo, aebo wabu-
lebe, ati we mwana, shalekelelwa imembu shobe."
Marko 2:5.

ILYASHI

Ili lyashi ilyakupapa ilya muli yonse ayamuli
Baibele. Litulanga ubukulu bwa maka yakwa Lesa noku-
lekelela, Natumone bwino bwino pa cikope ico aya ma
versi yatupela.

Yesu alefundisha mu Kapernahumu. Alefundishi-
sha mu n'ganda imo iya shamu Kapernahumu. Abantu
abengi baishile ku kumumfwa. Bonse ifibusa naba lwani
bakwa Yesu eko bali. In'ganda yali iyatutikana nebumba
lyabantu cakuti nangu umo tekuti engile. "Kwali aba
Farise nabakasambilisha ba malango abafumine mu
mishi yonse ya Galili na Yudea namu Yerusalemu."
Luka 5:17.

Ilintu Yesu ali acili alefunda nokusosa nabantu
umutenge wayambile ukuseshiwa. Umo aninine pa mu-
tenge. Abantu batendeke ukupunamina mu mulu uku-
mona icalcitika. Nabwangu abantu kuti bamona ukuti
bali bantu bane abali pa mutenge. Baesesho kwingi-
lila pa mwinshi, lelo ibumba tekuti libasuminishe ukū-
pita. Aba bantu bane balefwaisha nganshi ukumona
Yesu. Bali abapina. Takwali cingabalesha.

Balefwayo kumona Yesu pa mulandu wacibusa cabo. Alyu walwala sana, umubili wakwe onse wale-tutuma. Tekuti ende. Alyu walwala icakuti alelalafye pabusanshi inshita yonse. Aiketwe nobulwele bwa bu-lebe.

Ilintu ifibusa fyatulile icipunda mu mutenge, abantu bonse mu n'ganda bapapushiwe sana. Abantu tekuti bomfwikishe icalecitika. Lyena ifibusa fine fya-tampile ukwisha ubutanda mu cipunda. Baleisha ubu-tanda panono panono. Nabwangu bwangu balambalike pa makasa yakwa Yesu umuntu uwalwele ubulebe. Iye muntu wabulanda pakumona. Ali mulumendo yo mubili wakwe waiswilwemo nobulebe.

Ilyo Yesu amwene umulumendo atile: "We mwana, shalekelelwa imembu shobe." Ne cintu ca citatu Yesu asosele kuli wene atile. "Ima, sendo musengele obe, kabiye kumobe." Luka 5:24.

Ilyo Yesu aebelyo mulumendo ukuba "uwateko mutima," alebo mulumendo ukukanaba nomwenso. Napakulolekesha mu menso ya mulumendo, Yesu atile, "Shalekelelwa imembu shobe." Ilyo abantu bacenjela baumfwile ci Yesu asose ci balipapushiwe. Batendeke ukusoshanya pamo. "Nani uwingalekelela membu kano umo, ni Lesa?" Yesu aishibe amatontonkanyo yabo. Aishibe icale bacusha. Napakupilibukila kuli bene atile, "Icayanguka cinshi, ukwebo wabulebe ukutila, Imembu shobe shalekelelwa; nalimo ukutila, Ima, sendo butanda bobo, enda nokwenda" Aletila ni Lesa fye ewingalekelela kabili Lesa fye ewingondapa.

Lyena pakwalukila ku mulumendo uwa lwele ubu-lebe Yesu atile, Ndekweba nati, Ima, sendo butanda bobo, kabiye naku n'ganda yobe. "Nabwangu bwangu umulumendo aiminine pamakasa yakwe. Alyundepwe.

Ilyo abantu ba mu musumba wa Gadara bafumine kukumona Yesu balabile fyonse ifya pa muntu wakwete mipashi yabipa. Baile nolupato mu mitima yabo ico Yesu akwete amaka ukucila ayo bakwete. Afumishe mipashi yabipa. Asuminishe mipashi yabipa ukwingila muli bakapoli. Pamulandu waici abantu balefwayo kuti Yesu aye. Balifulilwe pantu balufishe fipe fimo. Bwa-fwilyo kuba buseko pantu umwina mupalamano wabo alyundepwe.

AMASAMBILILLO:

1. Cintu ica bulanda sana ukumona umuntu aika-twa no mupashi wabipa. Nangū cibefyo kuli-fye nshila imo, iyo twingamwafwisha. Kuti twapepo mupashi wakwa Shikulwifwe Yesu ukwisa mu mutima wakwe nokumwisusha no mu-pashi wakwe.
2. Bwangu bwangufye ilyo muntu waku Gadara au-ndepwe alefwayo ku konka Yesu. Lelo Yesu akwete amabupekanyo yambi. Amwebelyo ku-bwelela mu musumba nokweba abantu kulya ico Lesa amucitile Yesu alemufwayo kubwelelako nokuya pelo bunte kuli abo abaku Gadara. Ici eco Yesu alesubila kulyabo bonse abale mulu-mbula nga katula wabo. Cila mu Kristu afwilyo kuba nikapela wa bunte. Ilyo Yesu aisa mu kwikala mu mitima yesu aletufwayo kuti cila muntu ebe ifibusa fyesu nabena mupalamano pali wene. Nangula abena Gadara baebele Yesu ukuya, Yesu ali kwete ubunte mu musumba wabo.
3. Abantu baku Gadara baebele Yesu ukusho mu-sumba pantu bakapoli babo balyonaike. Mulyu busanso mukweba Yesu kuya. Ilyo waeba Yesu kuya ali nokuya.

"Lelo ilyo amwene Yesu." Ninsoselo iya wama nganshi. Pantu Baibele itila ilyo amwene Yesu abutukile nokuya mupepa. Ilintu afikile ku cifulo Yesuaimininepo Yesu aebele mipashi yabipa ukufuma mu muntu. Ilyo mipashi yabipa yafumine mu muntu waku Gadara yaile mu mukuni waba kapoli. Bakapoli baile mu mpanga pamulandu wa mipashi yabipa nokubutukila mu mukonka wa lupili noku wila muli bemba.

Yesu alelolekesha pa muntu waku Gadara, lelo muntu alyu waibela. Talyu wapena. Ali bwino kabili. Abantu tabali nokumutina kabili. Abasambi bakwa Yesu bamuletele insalu shimo kuku mufwika ku mubili wakwe. Nelyo abene babakapoli baishile kukuilishanya kuli Yesu pali bakapoli kwali no muntu uwapena nafwala kabili nokwikala, Nangu cibefyo, abene bakapoli taba mumwene. Bali fulilwe pantu bakapoli babo bailiile. Mu mitima yabo tamwali kutotela pamulandu wakuti ishilu lyali bwino. Cili cabulanda sana ilyo abantu batemwe fintu icakuti teti bakwate namaka yakumona amapalo ya kwa Lesa. Balingilyo kwisa kuli Yesu kuku mutotela. Bafwilyo kwisa kuku mulumbanya pakundapa cibusa wabo. Lelo, iyo? Balesekelela sana muli bakapoli.

Abantu abengi balikwata amepusho palwa mipashi yabipa. Bushe cine cine mipashi yabipa ilekata abantu? Baibele itila e. Ilyo muntu nakwato mupashi wabipa cilola mukuti umupashi wabipa naukwata amaka pali wene mu mweo wakwe. Ni Yesu fye eka ewingafwa umuntu uukwete mipashi yabipa. Umuntu teti afwe. Bashin'ganga ba fishimba teti bafwe. Kano Yesu ewakwata amaka yakufumishe mipashi yabipa mu myeo yesu. Ilyo Yesu aisa mu mitima yesu atwisusha no Mupashi wakwe. Esushe mitima yesu no Mupashi wakutotela ne cimwemwe. Ilyo mupashi wakwa Yesu uli mu mitima yesu amaka ya mupashi wabipa yalapwa.

Ubulwele bwalifumine. Abulile ubutanda bwakwe noku-butukila ku n'ganda yakwe aletotela Lesa pali fyonse ifyo amucitile. Nabantu bali soshenye nokutila "Tatwatala atumone fi" nangu "Natumone fipeshamano lelo."

AMASAMBILILO:

1. Mu ma versi ayotwasambilila lelo twamono umocalola ukuba cibusa wacine. Baibele yatwebo kuti umuntu uwalwele ubulebe atwelwe kuli Yesu nefibusa fine. Ilyo baishile ku n'ganda uko Yesu alefunda nokusanga in'ganda iyaisula pa ku bantu baleshiwe lelo tabanenwinwe. Balya abapinga. Takwali cingabalesha. Bakwete ukufwaya kumo. Balefwayo kutwala cibusa wabo kuli Yesu. Cibusa wabo alekabila ico umoshi ngabapela kano Yesu kuti abapela. Aba bantu bane bali bantu bacitetekelo cikulu. Taba nenwinwe namafya.
2. Ukutemwa ukushibomba tekutemwa. Ngatuli nokutemwa kwakwa Yesu mu mitima yesu tuli nokutwalilila nangula umulimo wesu wapwa. Ukutemwa kwakwa Yesu mu mitima yesu kumoneka mu micitile yesu, temu mashiwi yeka. Ifibusa fine fyatemenwe umuntu mulwele icakuti teti balekeleshe mpaka Yesu amundapa.
3. Ama pepo yabwina Kristu yeba abantu icintu ico ipepo limbi tekuti libebe. Kanofye ipepo lyabena Kristu kuti lyaeba abantu ulwakulekelela kwa kupapa ukwakwa Lesa. Amapepo yambi yonse yeba abantu ukubombesha sana nokucite cisuma ngacakuti balefwayo kumona Lesa. Lelo mu mapepo yabwina Kristu nokweba abantu bonse ukupilibuka ukufuma ku lubembu lwabo na Lesa ali nokubalekelela. Imbila yakwa Yesu nimbila yakulekelelwa kulubembu.

4. Kuli sambililo nalimbi ilyaku sambilila uku-fuma ku muntu mulwele. Panuma ifibusa fyakwe nafibomba fyonse bengha cita, napanuma Yesu nacita fyonse engha cita, cali ku muntu mulwele ukucita fyonse engacita, umuntu mulwele kuti alangafye ngacakuti ali necitetekelo calinga ukwenda.

5. Kuli sambililo nalimbi. Ili lisambililo ilikalamba sana sana, libelenge bwino bwino sana. Nga ngacakuti uyu mulumendo apona panshi ilyo aleesho kwima nokwenda? Nga ngacakuti aesesho kwenda lelo amolu yakwe ta yaendele? Isambililo ili ----- Yesu aeseshe umwine ukulandila kwakuti ali mwana wakwa Lesa pamaka yayu mulumendo kukwenda. No mulumendo ale pela isubilo lwakwe lyonse pali Yesu. Cili cimo na mumyeo yesu. Nga tulefwaya ukwishiba amaka yakwa Lesa mu myeo yesu tufwilyo kutetekela conse icili icingacitwa nawene.

AMEPUSHO:

1. Cinshi ico wacita ukwafwe fibusa fyonse uku-sanga Yesu Kristu?
2. Bushe wali bala waeba umo uwa mufibusa fyobe ifyo watetekela Yesu ngo Mupusushi obe?
3. Cinshi ico uletontokanya ukuba icintu cikalamba sana pa cipeshamano ici?

-ooOoo-

ISAMBILILO 11

YESU NO MUNTU WAKU GADARA

MAMLEMBO: Mateo 8:28-34; Marko 5: 1-20;
Luka 8:26-39.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Pantu alisosele kuli wene, ati Fuma mu muntu, we mupashi wakowela."

Marko 5:8.

ILYASHI

"Apo pene amukumanya uwa munshishi, umuntu umwali umupashi wakowela uwali no bwikalø munshishi. Kabili inshita pe, ubushiku na kasuba, mu nshishi na mumpili alebikisha no kuiteta ku mabwe. Mateo ati alipenene nabantu bale mutina. Luka ati talefwale fyakufwaya. Aya mashiwi yalelondolola umuntu waku Gadara. Umuntu uwaisushiwe no mupashi wabipa.

Yesu nabasambi bakwe elyofye bayabwike bamba mukabwato kabo akanono. Ngelintu balefuma mu bwato ilimuntu lyaishile lile butukila uko bali. Lyalyu bamba. Umubili waliko walyu wafiko. Lyakwete ifilonda ku maboko naku moly yaliko. Cali icabulanda ukumona umuntu ngefi. Aikele munshishi. Abantu ba mu tauni teti bamusuminishe ukwikala mu tauni nabantu bambi. Baeseshe nshile shingi ukusungo yo muntu. Pakumu sunga ukufuma mukutinya abantu bonse bamukakile iminyololo ukumushingulusha. Lelo imipashi yabipa yamupele amaka icakuti aputula iminyololo. Abantu baeseshe nshile shingi lelo tabali namaka yaku mutalalika tondolo. Akasuba konse nobushiku bonse aikele mu mpili namu nshishi alepunda nokulaicenaula umwine ku mabwe.

3. Uyu muntu ukuçula kwalengelwe nolubembu lwa-
kwe. Asalile ukulungana nolubembu lwalengele
umubili wakwe ukube cilema. Cili cikankala
sana kuli ifwe ukusunga amafunde yakwa Lesa.
Umuntu uwatemwa Yesu mucine cine tekuti abyoy
wasansamuka ukwikala mu lubembu. Ulubembu
lyonse lulengesho kube cilema.

4. Bwangu bwangufye ilyo Yesu aundepe ici ci-
lema amwebele ukuya ukufuma mu cifulo umo
aikele pa myaka 38. Yesu amwebele ukusho
mweo wakwe necifulo cikote. Aendele ukuya
mu fifulo ifipya ifyo Lesa alemufwayo kusanga.
Ci cili cimofye ilyo twaba abena Kristu. Ilyo
twapele mitima yesu kuli Yesu tube "Fibumbwa
fipya." Nga batetekela bapya Yesu aletufwayo
kushe fifulo fikote ifya lubembu nokwikala na-
nkwe mu n'ganda yakwa Lesa.

AMEPUSHO:

1. Cinshi ico yu muntu abelele icilema?
2. Cinshi ico Yesu amwebele ukucita panuma
naundapwa?
3. Cintunshi icantanshi ico muntu acitile panuna
naundapwa?

-ooOoo-

ISAMBILILO 3

YESU NO MWANAKASHI CILENDE

AMALEMBO: Yohane 8:1-11.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Uushaba nalubembu pali imwe, abalipo ukumupo-
lamo ilibwe."

Yohane 8:7.

ILYASHI

Yesu alepepa pa lupili lwa Miolife. Ilyo apwi-
shishe ukupepa kacelo celo sana mulucelo aile kabili
kwi Tempele. Bwangu bwangu ilintu abantu bamumwene
batendeke ukulongana ukumushinguluka. Napakumona
ukufwaya kwabo, Yesu aikele panshi nokutendeko ku-
bafunda. Ilintu alefunda abantu bakutikile tondolo.
Balefwayo kumfwa cileshiwi ilyo asosele.

Elyo, bwangu bwangu, ibumba lya bantu lya-
tendeke ukuitunina mu kati. Baleesho kuya kuntanshi
yakwa Yesu. Aba bantu tabali fibusa fyakwa Yesu.
Baeseshe namaka ukwesho kulesha abantu ukumfwila
kuli Yesu muli bene baleitwa aba Farise, Bakalemba
bali nencito shibili. Mu lubali lwa mulimo wakwe ali
nga kalemba. Ulubali lwakwe lumbi lwali kufunda ama-
lango ya muCipingo Cakale kubantu. Bakalemba tabali
fibusa fyakwa Yesu kabili babombele namaka ukumu-
lengelo bwafya. Aba Farise bali nitungulushi sha ma-
pepo ilyo Yesu aishile ku kwikala pe sonde. Bakwete
amafunde ayengi nganshi. Batetekele ukuti icintu
icikalamba cali kukonka amafunde yamu Cipingo Cakale.
Tabakonkele Yesu kabili tabalangile kutemwa kuli ba-
mbi. Aba bakalemba naba Farise bali limo nyabo aba-
leituma mwi bumba ukufika kuli Yesu. Lelo tabali

beka. Ilintu bafikile kucifulo uko Yesu aiminine bale-sunkilisha kuntanshi yabo umwanakashi uwalyu bwamba. Elyo ilintu bafikile kucifulo uko Yesu aiminine bamusu-nkilishe ku ntanshi yakwa Yesu. Ibumba talyaishibe icalecitika. Cinshi ico aba bantu baleesho kucita? Balefwayo kulengsha Yesu insoni pa cinso cebumba. Baleesho ku mwasuke lipusho ilyo ashingasuka.

Onse aleesho kumfwa ilintu aba Farise bayambile ukusosa. Baleesha Yesu ico baletetele uyu mwanakashi kuli wene, batile, "Uyu mwanakashi asangilishiwa alecito bucende." Nga kanshi imwe muleti shani?"

Aba ba Farise bali ba Yuda. Baesesho kwikala mwifunde lyakwa Mose. Abantu abengi abalekutika kuli Yesu bali ba Yuda pamo. Nga Yesu atila umwanakashi alingilyo kukakulwa noku muleka aleya kuti ala-sambilisha icaibela ukufuma kwi funde lyakwa Mose. (Ubwina Lebi 20:10). Lelo aba Yuda baletakwa mwi-funde lyaku Roma. Neli funde lyaku Roma lyatile te-kuti bepaye nangu umo. Conse ico Yesu ngayaswike ngaali namaka yakumucitila ubwafya. Bakalemba naba Farise tabale sekala mu mwanakashi mucine baleseke-lafye mu kulengela Yesu ubwafya.

Yesu tabalolekeshe, Akonteme kabili ayambile ukulemba mu maloba no munwe wakwe. Umutima wakwe wali bobulanda sana pamulandu wanshila aba Farise naba kalemba balecitilamo. Pamo cali mukumbinkenye pamulandu wanshila bacitilemo umwanakashi. Ngelintu afu-keme palya ba mwipwishe libili libili, "Nga kanshi imwe muleti shani?"

Amalango yakwa Mose yatile umwanakashi wa-sangwa mubucende afwilyo kutobwa ku mfwa. Yesu aishibe ici, naba Farise baishibe ici. Onse alelindilila ukumfwa ubwasuko bwakwa Yesu kuli bakalemba naba

Ali acili mwi Tempele ilyo Yesu aile kuli wene umuku wacibili. Na Yesu atile kuli wene, "Mona, uli umutuntulu, wibembuka kabili, epali icabipo kucila cakuponena."

Yesu atile, "Wibembuka kabili epali icabipo kucila cakuponena." Mwisambililo limo ilya mu masambililo yesu yambi twasambilile pa lubembu nokucula. Twasambile ukuti amacushi yonse mu calo yalengwa no lubembu lwa muntu. Twasambilile pamo ukuti ico twamona umuntu alecula tacilola mukuti lyonsefye cikaba ukuti alecula pa mulandu walubembu lwakwe. Lelo apa, Yesu alanga apabuta kuti uyu muntu alecula pa mulandu wa membu acitile. Eico Yesu amwebele ukukana bwekela ku cifulo cakale ica bucushi. "Sendo butanda bonse enda." Ifi efyo Yesu atweba ilyo aisa mu mitima yesu ku kwikala.

AMASAMBILILO:

1. Yesu aletufwayo kuti tube cibusa wa muntu onse. Te mulandu kuli wene, nga bantu taba kwete ifibusa. Yesu esa kuli ifwe nokutwita ukushe membu shesu nokulapila. Atwito kuya kuli wene mu citetekelo nokulenga atulekele. Ilyo Yesu amwene uyu muntu taiminine apatali ukufuma kuli wene. Aile kuli wene. Ali mwa-fwishe.
2. Ilyo Yesu aundepe umubili wa muntu, umuntu taishibe ukuti Yesu ali mwana wakwa Lesa. Aishibefye ukuti umubili wakwe walyundepwe. Panuma naundapwa icifulo cantanshi alefwayo kuyako nikwi Tempele kukutotela Lesa. Umutima wakwe walyu wansansa nganshi. Alefwayo ku pepa. Alefwayo kuti Lesa eshibe icimwemwe ico akwete mu mutima. Abantu bonse tabacite ci. Lesa ondapa abantu abengi, lelo tebonse bamutotela pakubondapa.

nokutila: "Bushe ulefwayo kubo mutuntulu." Umuntu arolekeshe kuli Yesu nokutila; "Mukwai, kuti natemwa sana sana umubili wandi ukuba bwino, lelo nshakwata muntu uwingambika mu cishiba." Uku kumoneko kwabulanda sana. Cili cikope ca muntu ushilifye icilema lelo ali muntu uwabulwe fibusa.

Apa palyu muntu uwabulwa kafwa. Umuntu ushakwete subilo nangu limo pantu alyu wabulwo kwafwa. Lelo Yesu amwebele ukucite cintu cimo ico tekuti acite. Amwebele ukwiminina nokwenda. Amwebele ukusenda amalangezi yakwe nokwenda. Inshite shingi Yesu atwebo kulolekesha pafintu tutontonkanya kuti teti tuficite nokutweba lyena ukuficita. Ici cicitika shani?

Yesu aipwishe uyu muntu ngalefwayo kwenda. Icali ecintu cimo umuntu adefwaishokucita. Pa myaka amakumi yatatunacine konse konse adefwayo kwenda! Yesu alemufwayo kwenda pamo. Napakashita kene kalya ilyo kufwaya kwa muntu kwa kumishe ukufwaya Lesa muli Kristu, amaka yakundapa yalishile nowalemana ali namaka yakwenda.

Yesu atile, "Sendo butanda bobo." Mulandunshi Yesu alemufwailo kusendelo butanda bwakwe? Alemufwayo kusenda ubutanda bwakwe nokufumya kucifulo cakucula ico aishibe panshite ntali. Talefwayo muntu ukubwelela kucifulo ico aikele panshite ntalifyo. Alemufwayo kukukila ku cifulo cipya nefifulo fyalekana lekana. Talemufwayo kulolekesha ku numa.

Elyo Yesu atile, "enda." No lutampulo lwantanshi aendele aendele ukuya kwi Tempele. Aile kukutole Lesa. Taishibe Yesu nao ali nani. Nelyo abantu bamwipwishe uwamwafwishe tayaswike. Taishibe. Lelo aishibe adefwayo kutotela Lesa pa mubili wakwe uwakosa upya.

Farise. Nomba ali nokubasuka. Ukwabulo kubalolekesha Yesu atile, "Uushaba nalubembu pali imwe, abalilepo ukumupolamo ilibwe." Yesu aishibe ico aba Farise balecita. Baleeshokupingula umu, lelo tabale fwaya umu ukubapingula. Yesu aishibe imitima yabo. Aishibe ulubembu lwabo. Aba Farise balefwayo kulolekesha palubembu lwa mwanakashi. Tabalefwayo kulolekesha palubembu lwabo.

Panuma Yesu nayasuka ilipusho lyabo bakalemba naba Farise bayambile ukufumapo. Elyo Yesu arolekeshe pa mwanakashi nokutila: "Bali kwi? Bushe tapali ukusekele? Nao atile, "Takuli, mwe Shikulu." Tekuti bamuseke panuma Yesu ashuke lipusho lyabo. Elyo Yesu atile ku mwanakashi: "Nangu nine nshilekuseka; kabiye, wibembuka kabili iyo." Yesu amulekelele nokumupela umutende.

AMASAMBILILO:

1. Mu mipaminine yesu nabambi tatufwilyo kutila, Lesa ekapingula, Kanofye umu uwabulwa ulubembu eulingilyo kupingula. Lesa aletufwayo kulangilila ukutemwa kwakwe ku bantu bonse. Tatuli nakupose nshita yesu mukupingula bambi.
2. Cabe cayanguka ukufwayo kufuma kuli bambi ico tushakwata ifwe fwebene. Bakalemba naba Farise balesubilo yu mwanakashi mulanda ukupingwilwe mfwana. Lelo ngo mwaume uwacitile ubucende noyu mwanakashi alikwi? Lesa ewapangafye amafunde. Amafunde yakwa Lesa tuyacita kulekanya kulekanya pakati kabantu.
3. Yesu atemwa ababembu --- lelo apato lubembu ilyo onse afwailyo kuseko yu mwanakashi Yesu ali mucingilile. Tamwebele ukuti taulungene.

Tatile kuli wene ukuti cisuma ukabembuke. Ilyo Yesu aito muntu ukufuma ku lubembu ukuba uwapilibuka mu mutima. Yesu apelyo mwanakashi amaka ukucimfyo lubembu. Lyonse Yesu apelo mubembu uwalapila amaka yakucimfisho lubembu.

4. Ilyo bambi bonse basekele, Yesu afwailyo kulekelela. Ukulekelela epakati nakati kambila yakwa Yesu.

AMEPUSHO:

1. Cinshi aba Farise baleesho kucita?
2. Bushe cintunshi icili bakalamba kumwina Kristu ukucita---- ukupingula nangu ukutemwa?
3. Cinshi ico Yesu asosele ku mwanakahsi?

-ooOoo-

ISAMBILILO 10

YESU NO MUNTU PA CISHIBA

AMALEMBO: Yohane 5:1-16.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Mona, uli mutuntulu; wibembuka kabili, epali icabipo kucila cakuponena."

Yohane 5:14.

ILYASHI

Cila mwaka aba Yuda balekwate fimuno ifingi. Ilyo Yesu akumenye umuntu tulesambilapo lelo cali nipa nshita yamutebeto umo uwamuibiye. Yesu aile ku Yerusalemu ku mutebeto.

Kwali impongolo ishingilishiho muntu engengililapo mu musumba wa Yerusalemu. Imo iyapali shena yaleitwa ati, impongolo ya mpanga. Yali ni mpongolo uko abanonshi abengi baleingilila. Bale bomfye mpongolo iyi pantu yali kupepi nakucifulo cacisankano. Empongolo intu Yesu aingilile ubo bushiku. Mupepi neyi mpongolo kwali icishiba ca menshi. Amenshi yamuli ci cishiba yalefukauka panshi. Abantu batetekele ukuti pa nshita shimo ishamwaka aya menshi kuti yau-ndapa umuntu kubulwele bwakwe. Pamulandu we subilo ili abantu ifilema baleikalo kushinguluka icishiba balelingilila inshita iyalinga ukwingila mu menshi.

Umo uwa mubantu baikele ukushinguluka icishiba ali muntu uo mubili wakwe wali uwalemana. Aikele uwalemana pamyaka amakumi yatatu na cine konse konse. Ilyo Yesu amwene umuntu aile kuli wene

amenso yakwe yaiswile kabili kuti amona inshita yakubalilapo aebele bonse abantu ukuti, Yesu ewanjiswile amenso. Abelyo musambi wakwa Yesu nabantu bonse tekuti balule amano yakwe.

3. Ulubembu lonse lulenga ukucula, lelo inshita yonse tekuti tutile umuntu nalwala, nangu alecula ubukali, balecula pamulandu wa lubembu lwabo.

AMEPUSHO:

1. Cinshi cilenga ukucula?
2. Satana esho kutufumya ku mulimo wakwa Lesa shani?
3. Panuma amenso yaiko nayesulwa cinshi ico impofu yacitile ico onse umusambi wakwa Yesu afwilyo kucita?

-ooOoo-

ISAMBILILO 4

YESU NO MWANAKASHI MULWELE

AMALEMBO: Mateo 9:18-26; Marko 5:21-34;
Luka 8:42-47.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Nao Yesu atile kuli wene, we mwana, icitetekelo cobo nacikuposha; kabiye umutende, kabili ube umutuntulu ku cipumo cobe."

Marko 5:34.

ILYASHI

Yesu ali mu Kapernahumu. Abalile afikako imiku iingi intanshi Aundepe amalwele ayengi nabalwala abengi mu Kapernahumu. Kabili ico abantu kulya bairishibe ukutemwa kwakwe namaka amabumba ayakalamba nganshi yaile kuku mumona.

Ngelintu alepulinkanya umo uwa muli ba kateka wacilonganino ce Tempele aile kuli wene. Ishina lya-kwe ali ni Yairo. Ilyo aishile kuli Yesu awile panshi pamakasa yakwa Yesu. Yairo ali mukukabila uku kalamba. Nangula ali muntu mukalamba sana mu musumba (ekutula muntu waishibikwa) alekabila nomba ukwafwa uko Yesu engapelafye akana kakwe akakashana kali akalwala nganshi. Cikanga kaifwilefye. Yairo atile "Shi iseni, mubikepo indupi shenu, muleke kapole, kabe no mweo." Yesu asuminishe ukuya nankwe nokuya afwo mwana wakwe umukashana.

Ngelintu Yesu aleenda munshila abantu abengi baleenda nankwe. Baleesha sana namako kuisunkilisho kwendela pepi pepi na Yesu. Kwali abantu abengi

nganshi mwibumba cakuti nabasambi bakwa Yesu bali papushiwe.

Muli bulya bushiku mwi bumba mwalyu mwana-kashi uwalyu mulwele sana. Alyu walwala pa myaka 12. Aeseshe imiku iyingi ukuposhiwa. Aile kuli ba shin'ganga, lelo tekuti bamwafwe. Abulile imiti iyingi iyalekanalekana lelo tamwafwishe. Aposele ndalama shakwe shonse ukweshokusango kwafwiwa. Lelo nangu umo tekuti amulengo kuba bwino. Mucifulo cakuba bwino caleya pantanshi.

Kwabe fintu ifingi ifyo tushaishiba pabulwele bwa uyu mwanakashi, Nangu cibefyo, kwabe fintu fimo ifyo twaishiba pali cena. Munshiku Yesu ali pano isonde ngo muntu ali nobu bulwele, baleitwa abati bantu bakowela. Bwali bulwele bwabipisha nganshi. Ifunde lyatile ngo mwanakashi ali nobu bulwele umulume wakwe tali nakwikala nankwe. Ifunde lyatile umulume kuti amuleka kabili tekuti asebanishiwe. Abana tabasubile ukwikala nanyina bo ngacakuti ali nobu bulwele. Nefintu aleikata fyaleitwa ukuba ifyakowela. Umuntu wakwete ubu bulwele tasuminishiwe ukupepa Yehoba Lesa mufilonganino ifingi. Uyu ali mwanakashi mulanda, nowabu landa. Alyu waposwa.

Ici ecikope, Yairo uyu, kateka wamu musumba, nefibuse fingi no mwanakashi mulwele uyu ukwabula fibusa. Yairo ali no mukashana munono uwamyaka 12 uwalwele; umwanakashi alyu mulwele pa myaka 12. Yesu ali pabulendo bwakwe kukwafwa Yairo, lelo takwali nangu umo mupepi kukwafwo uyu mwanakashi.

Ilintu Yesu alepita, bwangu bwangu aliminine, ati "Uunkumishe nani?" Cikangabasambi balisekele. Batile, "Cinshi" Namumone bumba lilemutitikisha, kabili muletila uunkumishe nani?" Abasambi baebele

amenso ya muntu yali ayaisulwa kabili kuti amona bali papile sana batile. "Cinshi cicitike" Nani waiswile amenso yobe?" atile "Umuntu uo beta Yesu." Aba Farise balishile kabili alibelele ifyo Yesu aiswile amenso yakwe. Baipwishe naba fyashi bakwe kuca citike kumwana wabo. Tekuti bomfwikishe. Ici kuti cacitika shani? Ico umuntu impofu engasosa cakutilafye Yesu aiswile amenso yandi.

Abantu bakalipe sana icakuti ba tamfishe umuntu uwafyelwe impofu kunse ye Tempele lyabo. Ilyo Yesu aumfwile ici aile mukulandana no muntu. Ilintu Yesu alelanda nankwe aipwishe ati, "Bushe iwe ulete-tekelo Mwana wakwa Lesa?" Nomuntu atile: "Ngo yo nani, mwe Shikulu ukuti mutetekele." Yesu atile, "Nine mwana wakwa Lesa," kabili pakulolekesha pa cinso cakwa Yesu umuntu atile: "Mwe Shikulu, ndetetekele."

AMASAMBILILO:

1. Yesu tali uwapamfiwa mukulwisha abalwani bakwe icakuti engalabo mulimo wakwe. Ici cikalamba sana. Inshita shimo satana abula abantu bakwa Lesa nokubasakamika mukutalikana nokulwa icakuti tekuti babombe no mulimo Lesa aletufwayo kucita. Ngatuli nokukwata amapalo yakwa Lesa mummye yesu tufwilyo kusakamanoc kucite fintu fyakwa Lesa ifyo aletufwayo kucita.
2. Umuntu impofu yalefwaisho kumona sana. Mu mweo wakwe onse alyu wa pofula. Tabalile amona muntu umo. Elyo ubushiku bumo umuntu amubikila iloba pa menso yakwe nokumwebo kuya samba. Taishibe ukuti ni Yesu ewabikile iloba pa menso yakwe. Alyu wafwaisho kucita conse ngacingamwafwo kumona. Lelo ilyo

kucula namafya. Baibele yatufunda mubena Roma 6:23 aiti, "Pantu icilambu ca lubembu nimfwa." Lelo Baibele taitufundo kuti pamulandu wakuti twamona umuntu uwalemana amolu nangu umuntu impofu kuti twatila ulyo muntu alipofula pamulanda walubembu lwakwe. Apo twamona uwalemana amolu tekuti tutile bali lemana pamulandu walubembu lumu ulo abafyashi babo bacitile. Iyo. Baibele taifunde co.

Nangu cibefyo, twalishiba ukuti ngacakuti tamwali lubembu muno calo tekuti kube ukucula kumo. Lelo ico muntu abembuka abantu bonse balacula. Ilyo Yesu ayaswike abasambi atile, "Uyu muntu tempofu pamulandu walubembu ulo acita. Nangu tali nimpofu pamulandu walubembu lumu ulo abafyashi bakwe bacita." Ulubembu ekalanga wamacushi yakwe lelo tekuti mutile lubembu lwakwani?

Panuma yakweba abasambi ukutula umuntu tekuti atile lubembu lwakwani lwalengele ukupofula, Yesu atile, "Lelo ni mukuti imonekele muli wene imilimo yakwa Lesa." Yesu taletila ati uyu muntu afyelwe impofu pakuti Yesu kuti aisa mwiswila amenso yakwe. Kuti caba bunkalwe sana bwakwa Lesa, kabili tekuti cipale Lesa ukubumba umo impofu pakuti ubushiku bumo Yesu kuti aisa nokumundapa. Lesa tabe fyo. Lesa kutemwa. Tesho kutucitila amafya pantu atumine Yesu munwe sonde kuku senda amafyo yesu.

Ilyo Yesu amwene umuntu impofu atile kubasambi; "Ishuko ili ilyakwa Lesa kukubomba, kabili imfwilyo kubombe imilimo yawantumine." Elyo Yesu afwishile panshi nokupanga iloba. Elyo abubile iloba nokulibika pa menso ya muntu impofu. Umuntu impofu neloba pa menso yaiko yayambile ukuya ku cishiba ca Siloamu kukusamba ngefyo Yesu ayebele.

Ilyo abena mupalamano nefibusa bwamwene ukuti

Yesu ukuti cali cayafya ukuti nani unkumishe. Lelo Yesu atile "Umo nankumya, noku kumya kuli ukwaibela ukufuma ku kwebumba."

Elyo umwanakashi uwaiminine mupepi na Yesu mwibumba asosele ati, "Nine nacimukumya." Napakuwa kuliwene, asosele ku menso yabantu bonse umulandu uo amukumishishe. Elyo Yesu, pakwisula nokutemwa ku mutima wakwe atile ku mwanakashi: "We mwana, icitetekelo cobe naci kuposha, kabiye umutende." Noyu mwanakashi mulanda uwalwele pa myaka 12 asangilyo kulekelelwa nokuposhiwa muli Yesu Kristu.

AMASAMBILILO:

1. Yesu tali nakupamfya kwafwo muntu mukukabila. Muli aya ma versi natumona ukuti Yesu alipabulendo bwakwe ukuya kukwafwa Yairo. Lelo ilyo asangile umuntu naumbi ali mukukabila aiminine ku kumwafwa. Iyi embila Yesu aletufwayo kubamo. Tuli nokuba abapamfiwa ukwafwa abantu abali mukukabila.
2. Yesu ali namaka yakubomba ico nangu umo tekuti abombe. Uyu mwanakashi mulanda uwalwele aeseshe fyonse. Aile kuli ba shin'ganga. Aeseshe imiti iyalekana lekana. Lelo yonse iya iyi taya mundepe. Yesu amundepe. Takuli cimo icabe cakosa kuli Shikulu Yesu.
3. Uyu mwanakashi alyundepwe pamulandu wacitetekelo cakwe. Icitetekelo kubiko kuboko ukupokelela ico Yesu engakupela. Uyu mwanakashi akwete icitetekelo mu maka yakwa Yesu Mwali abantu abalwele nabambi mwibumba liya muli bulya bushiku. Cine tali emulwele

ekafye. Lelo eo Baibele yatwebo kuti alyunde-
pwe. Ali muntu wacitetekelo. Ngacakuti tule-
fwayo kwishiba amaka yakwa Lesa mu myeo yesu
naifwe pamo tufwilyo kukwate citetekelo.

4. Pali ubulekano ubukalamba sana pakati kakwi-
minina mwi bumba nokukumya Yesu. Kwaba
abengi abesa ku Cilonganino. Balishiba ifya
kusosa amapepo, lelo tabaishiba amaka yakwa
Lesa mu myeo yabo. Yesu aletufwayo kuti tumu-
kumye mu citetekelo.
5. Panuma umwanakashi naundapwa, Yesu alemu-
fwayo ukwakanya. Eico aipushishe; "Uunku-
mishe nani?" Alefwayo mwanakashi ukwishiba
ukusekelela ukwisa mukweba umo ulwa mapalo
yakwa Lesa.

AMEPUSHO:

1. Bushe uletontonkanya cinshi ico uyu mwanakashi
aundapilwe?
2. Cinshi ico Yesu aipushishe ati, "Uunkumishe
nani?"
3. Bulekanonshi buli pakati ka ku kumya Yesu
nokwendela pamo nebumba?

-ooOoo-

ISAMBILILO 9

YESU NO MUNTU WAFYEKWE MPOFU

AMALEMBO: Yohane 9: 1-41.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Uyu abulafuma kuli Lesa, nga afilwa kucite
cintu."

Yohane 9:33.

ILYASHI

Ili sambililo lyapali Yesu no muntu impofu lili,
ilikankala ilya muli ayo aya muli Baibele. Liletulenga
ubwafya bwalubembu, nokutulanga umulandu Yesu ai-
shile mukwikalila pano isonde.

Ubushiku Yesu akumenye umuntu impofu bwali
bushiku ubwakosa nangu ubwayafya sana. Pamulandu
wa mashiwi yakwe aba Yuda baesesho kumutoba na ma-
bwe. Lelo intanshi atile tabalati bamulase na mabwe
aongolweke mwi Tempele nokuya. Ilintu aleya naba-
sambi bakwe amwene umuntu impofu.

Ilyo abasambi bamwene mpofu bayambile ukwi-
pusha amepusho. Pakulolekesha pali Yesu batile,
"Uwabembwike nani, ni uyu napamo bafyashi bakwe,
nokulenga afyalwe mpofu?" Yesu alyaswike ati, "Na-
ngu ni uyu tabembwike, nangu bafyashi bakwe!" "lelo
ni mukuti imonekele muli wene imilimo yakwa Lesa."

Abasambi baipwishe Yesu abati, "Bushe uyu
muntu ali nimpofu pamulandu walubembu lwakwe, nangu
pamulandu walubembu lumu ulo abafyashi bakwe bacita?"
Baibele itufunda bwino bwino ukuti ulubembu luleto

ifya bupe kuli Yesu kufyalwa "cipya cipya."

AMEPUSHO:

1. Bushe "ukufyalwa cipya cipya" calola mwi?
2. Uwinga "fyalwa cipya cipya" nani?
3. Bushe Yesu afwaya abantu bonse uku "fyalwa cipya cipya?"

-ooOoo-

ISAMBILILO 5

YESU NA SAKEO

AMALEMBO: Luka 19: 1-10.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Pantu umwana wa muntu aishile kukufwaya no-
kupususha abaluba."

Luka 19: 10.

ILYASHI

Panshita imo ine Yesu akumemye Bartimeo akumemye na Sakeo pamo. Sakeo ali umo uwa mubantu batatu abakulekelesha abalapile intanshi Yesu talafwa pa capindama.

Yesu alepulinkanya mu Yeriko. Kabili ico cali inshiku ishingiri, kwabula kumumona, abantu abengi baleesho kumona Yesu. Konse uko aendele kwali abantu abale mukonka. Baeseshe sana namaka ukumumona. Bwangu bwangufye ilyo ishiwi lyatandilwe konse ukuti Yesu aleisa amabumba yaambile ukulongana. Ilintu alepushinkanya mu Yeriko, abantu baleiminina konse konse.

Umo uwamubantu balefwayo kumona Yesu butya bushiku ali muntu umwipi uwainikwe Sakeo. Ali nika-sonkesha. Nangula ali mu Yuda alebombelo buteko bwaci Roma. Ali nikabemba ku bantu bakwe. Pamulangu waici abantu tabamutemenwe. Taba mutemenwe pamulandu wakuti alesende mpiya shabo ku misonko. Ubuteko bwaci Roma bwaleeba bakasonkesha impiya nishinga balefwaya ukufuma ku bantu. Elyo ulwa mpiya bakasonkesha balekwata ukuciluka pali ulu, kuti

basunga (ekutila lwaba lwabo). Sakeo apangile icuma icingiri sana kabili apangile nabalwani abengi.

Nomba alefwayo kumona Yesu. Lelo ico kwali abantu abengi tekuti afike ku mpela yanshila nokumona. Ali muntu umwipi sana cakuti teti amone nangu nipamitwe yabali kuntanishi, yakwe. Kwelifye cintu cimo ica-kucita. Ngacakuti alefwayo kumona Yesu ilintu alepita ali nokunina umuti. Nokunina umuti alicitile.

Ilyo Yesu apitile mwisamba lyamuti aliminine. Alengele mu muti ku mulu. Elyo pakumona Sakeo Yesu atile; "Sakeo, ika bwangu; pantu lelo ndi nokwikala ku mobe." Abantu bapapile sana. Tekuti beshibe ico Yesu aleila ku n'ganda ku kuya lya na kasonkesha. Yesu aleya ku kulya no mubembu.

Sakeo ayangufyenye ukwika panshi. Yesu atile ishina lyakwe Yesu amwipwishe ukwisa. Ngelintu aliminine pantanishi pali Shikulu Yesu, atile: "Moneni, Shikulu, icakaniko capali fibili ica fyuma fyandi mpela ababusu, kabili nga nafinshe cintu ku muntu, mbwese-sha po imiku ine."

Yesu akutikile ku mashiwi yakwe nakabili alandile amashiwi yamo aya kupapa aya mutende. Yesu atile "Ipusukilo lishile kuli ino n'ganda lelo." Na Sakeo abele musambi wakwa Yesu Kristu. Umuntu uo umuntu onse apatile apililwike ilyo Yesu amutemenwe.

AMASAMBILILO:

1. Ilyo Yesu atile Sakeo alishile. Ukwete ishuko limo. Baibele itila: "Yesu alepita Tatwaishiba amashuko ayo tukakwata. Cili cintu cikalamba kuli onse uwa muli ifwe ukubulo busuma bweshuko lyonse ukusosa nokubombela Yesu.

AMASAMBILILO

1. Kwabafye inshila imo iyo muntu engabelo mwina Kristu. Ngo muntu alefwayo kubo mwina Kristu afwilyo "kufyalwa cipya cipya." Imilimo isuma tayakatuletele ipusukilo. Ukuya ku kupepa cila mulungu tacakalenge muntu ukubo mwina Kristu. Kulifye inshila imo ku muntu iyakubelamo umwina Kristu. Ukubo mwina Kristu nokukonke nshila yakwa Yesu ufwilyo "kufyalwa cipya cipya."
2. Abantu bonse baba cimo cine ilyo baiminina pantanishi yakwa Yesu Kristu. Mu malembelo yamo ayo tusambilile twacimona Yesu aleyafwa abantu bali abapina sana. Twacisambilila ifyo Yesu ayafwishe abantu abashakwete fibusa. Lelo kuli Nikodemo Yesu alebomba naumo uwa-muli ba kateka. Ici tacapangile bulekana nangu bumo kuli Yesu. Yesu amona abantu bonse nge-fyo bali. Tesha ukubalenga ukuba nga bantu bamo. Alefwayo kumupala. Nikodemo ali nikateka wa bantu, lelo ilyo aishile kuli Yesu ali mupulumushi uwalekabila ukulekela kwakwa Lesa.
3. Impiya nefifulo fya makatafilenga abantu ukuba abasansamuka. Apa umuntu uyali nempiya. Nikodemo alyu mukankala, Kumpiya shakwe kuti ashitilamo ifintu ifingi, lelo tekuti ashitemo icintu cimo ico alekabila. Impiya teti shishite ukulekelelwa kwa lubembu. Ali nikateka. Ali namaka yakweba abantu ico bafwilyo kucito. Pamulandu wacifulo cakwe abantu balemupunamina. Lelo nangula icifulo cakwe nga kateka tekuti cimupele ico alefwayo mu mutima wakwe. Impiya na maka tekuti fikupele ico Yesu alekufwayo kukwata. Inshilafye iyakupokelelamo

mukankala, Muli Yohane 19:39 twaebwa ukuti Nikodemo atwele "icasakaniwamo muri na aloe ngo kufina kwaba apaundi umwanda umo" kukusuba icilele camubili wakwa Yesu. Kanofye umuntu mukankala ewingatwala ico kuli Yesu.

Baibele pamo yatwebo kuti Nikodemo ali nika-teka waba Yuda. Ali niumo uwa muntungulushi shabo. Aikele pacilye cimo icapa filye fikalamba ifyaba Yuda. Ali muntu umukankala sana--- kabili alefwayo kulanda kuli Yesu.

Panuma Nikodemo aumfwile Yesu alefunda nokumona nefyo atungulwile abantu kucifulo uko Yesu asendeme. Yohane atwebo kuti cali bushiku ilyo Nikodemo aile kuli Yesu. Yesu aleumfwa ilintu Nikodemo alesosa lyena Yesu amulolekeshe nokutila. "Nikodemo, ulingilwe mutima upya, ulingilwe kufyalwa cipya cipya." Nikodemo tabalile omfweci intanishi. Ukufyalwa kabili? Shani? ali umukulu. Kuti afyalwa shani nga kanya kabili? Elyo Yesu amulondolwelele ukuti alingilyo kufyalwa cipya no Mupashi wakwa Lesa. Alingilyo kupilibuka ukufuma ku nshila sha lubembu. Alingilyo kutetekela muli Lesa ukuti amupele umutima upya.

Nikodemo akutike, lelo taumfwikishe. Yesu alishibe ukuti taleumfwikisha. Lyena Yesu amwipwishe ilipusho. "Nikodemo, bushe walibala aumona umwela?" "Atile, iyo nshabala mona mwela." Elyo Yesu ayambile ukulondolola, Kwabe fintu ifingi ifyo tushumfwikisha (Nangu kwishiba). Twalishiba umwela ulapunga, pantu kuti twaumfwa kabili kuti twamone miti iletenkana ilintu umwela ulekuka ukupulinkanyamo. Lelo tekuti tumone umwela. Kuti twamonafye ico mwela ulecita. Kuti twamonafye ukuti umwela ulepunga. Epela.

Na Yesu ayambile ukweba Nikodemo mu mashiwi yaluse ukuti tacali icayanguka ukumfwikisha nomutima onse palwa kufyalwa cipya cipya. Tacasangilwe na mano lelo necitetekelo mu mutima.

2. Abantu bafwilyo kwishiba nangu kwiluka ukuti Lesa alebakabila nabo bakabila Lesa. Takwabo muntu nangu umo uo Lesa takabila. Takwabo muntu nangu umo uo Lesa ashatemwa. Abantu bambi kuti bapata lelo Lesa tapata bantu. Lesa alekukabila nobyo lekabila Lesa. Abantu taba-temenwe Sakeo, lelo Yesu alimutemenwe.
3. Muli li lyashi Yesu alolekeshe ku mulu ku muti nokumona Sakeo. Inshite shingi Yesu alolekesha pa mulu nokumona abantu abo tushimona. Amenso yakwa Yesu yaba ayisulwa lyonse ukumona abantu abalekabila.
4. Sakeo alyu muntu uwapinga. Aishile pantu alefwayo kumona Yesu. Ibumba tekuti limwafwe. Lelo tekuti alabe ico aishile. Aishile kukumona Yesu. Inshilafye engamwena Yesu yali kunino muti. Eco anininyo muti. Tekuti anenunwe. Inshite shingi abantu abatila bali temwa Yesu bali nokulenga utuntu utunono ukubatalusha ukufuma kuli Shikulwibo nangu icilonganino cabo. Leolyiteyo enshila cabellelemo nakulufi Sakeo.
5. Tekuti alinde mucine cine ifyo muntu aba munshila amonekelamo. Sakeo ali muntu umukankala sana. Kubantu abengi calemoneka kwati akwete fyonse. Nalimo alikwete n'ganda iikulu. Nalimo alikwete ulupwa lwaba mun'ganda yakwe ulusuma. Na onse alishibe ukuti ali ne mpiya. Pantu Sakeo ali nikasonkesha. Lelo nangu abe nafyonse ifi fintu tali uwa sansamuka. Mu mutima wakwe ali acilialefwaye cintu cimo. Ulupiya kuti lwatushitila ifintu fyakwikata mu minwe yesu, lelo Yesu eka ewingatupela ukutemwa ukwingesushe mitima yesu.

AMEPUSHO:

1. Cinshi Yesu aishile ku kwikalila pano isonde?
Belenga Luka 19:10.
2. Cinshi ico Sakeo alefwayo kucita panuma nabo mwina Kristu?
3. Cinshi cakupapusha nokucila pali Sakeo?

-ooOoo-

ISAMBILILO 8

YESU NA NIKODEMO

AMALEMBO: Yohane 3:1-21; Yohane 7: 50-52;
Yohane 19: 39.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Ngo muntu tafyelwe ukufyalwa kwa mu mulu,
tekuti amone ubufumu bwakwa Lesa."
Yohane 3:3;

ILYASHI

Yesu ali mu musumba wa Yerusalemu ku Muciluko, Kwalya bantu abengi nganshi mu Yerusalemu pamulandu wa cakucilila. Balyumfwile uko alelanda nokumumona ilyo atamfische bakakabushanya wa mpiya mwi Tempele. Abengi muli bene balyumfwile pa fipe-shamano acitile. Pamulandu wa mashiwi yakwe nama-ka yakwe abantu abengi aba muba mu musumba wa Yerusalemu bali muletekela. Abengi muli bene bakwete amepusho ayengi ilintu baleumfwa ukwali.

Umo uwa mubantu uwali namepusho ali muntu uweshina lya Nikodemo. Nikodemo alyu muntu umukala nganshi. Baibele yatweba aiti ali mu Farise. Aba Farise bali bantu ababu mapepo mapepo mu calo ilyo Yesu aishile. Lelo pali ubulekano pakati kakuba bumapepo mapepo nokwishiba Yesu. Kuti waba bukapepa bukapepa nokukanabo mwina Kristu. Ukutila umuntu aba bumapepo bumapepo calola mukuti atetekela muli cimo. Abo abatetekela muli Mohammedi babumapepo lelo tebena Kristu. Kanofye abo abatetekela muli Yesu Kristu nga Katula wabo ebena Kristu. Nikodemo ali mu Farise Baibele pamo yatwebo kuti alyu

3. Cila muntu onse alikwata cimo icakupela kuli Yesu. Uyu mwanakashi umwina Samaria aikele umweo wabupulumushi. Takonkele inshila shakwa Lesa mu mweo wakwe. Lelo nangula umweo wakwe waiswile nolubembu, alikwete cintu cimo icakupela kuli Yesu. Yesu amufwaile ukumupela umutima wakwe. Uli onse alikwata cimo icakupela kuli Yesu. Yesu aletufwayo kuti tumupele imyeo yesu.

4. Yesu amona ifilanga ukuti ifintu kuti fyacitika muli cila mweo. Abantu mu musumba tabatwenwe uyu mwanakashi wabupulumushi. Yesu amwene ifilango kuti ifintu kuti fyacitika mukati kakwe. Panuma nasanga Yesu nga Mesiya abutukile mu musumba nokweba abantu. Pamulandu wabunte bwakwe bonse aba mu musumba bafumine kukumfwa amashiwi yakwa Mwana Lesa. Tatufwilyo kumona pali umo nokutontokanya ngefyo tekuti bacite kantu kamo. Ilyo Yesu aisa mu mweo wa muntu abapela amaka yakumubombela ifintu ifingi.

5. Inshinta yakusenda mbila iyakwa Yesu kufibusa fyesu nabena mupalamano ni ndakai. Ngacakuti twaya nokweba abantu pali Yesu bali nokwisa ku kumfwa amashiwi yakwe.

AMEPUSHO:

1. Bushe cinshi ico uletontokanya ukube cikankala mu ma versi ayo tusambilile lelo?
2. Bushe cinshi ico Yesu alekufwayo kuti ucite mu mweo?
3. Bushe walibala auleta ifibusa fyonse kukumfwa amashiwi yakwa Yesu?

-ooOoo-

ISAMBILILO 6

YESU NOWA FIBASHI

AMALEMBO: Mateo 8:1-3; Marko 1: 40-45;
Luka 5: 12-15.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Pakwikatwe nkumbu, atambalike ukuboko, amukumya, amweba, ati, Nintemwa; usangulukwe."

Marko 1: 41.

ILYASHI

Ifibashi bulwele ubwabipa sana. Buli bulwele ubwamuli ayo malwele yabipisha ayo abantu bengakwata. Ilelo kuti twatotela pantu bashin'ganda balisango muti uwingondapa ifibashi. Ukubwelela munshiku ilyo Yesu aikele pang isonde tabaishibe ukundapo bulwele bwa fibashi.

Ilyo muntu ali nokutendeko kukwato bulwele kuti utulindi utunono sana twamoneka mubili onse. Elyo utu tulindi nangu utupumba kuti twabo twakashika cee no mubili kuti wabo waumalala nangu uwaumina. Ilingi umubili wayambo kumalala kuti wapilibuka ukuba uwabuta. Umutwe kuti wabo wakaminwa sana ne mishishi kuti yayambo kulapona nangu kusuluka. Elyo, ilintu ubulwele bwalu ndulukila sana iminwe nefinkondo kuti fyayamba ukupona umo fyakumanina. Bwali bulwele ubwabipa nganshi.

Icalelundwako kubukali bwabulwele cine cakuti umuntu uwakwete ifibashi afumishiwe kunse ya musumba. Ifintu fyonse ifyo baiketeko fyayalwike

ukube fyakowela. Tekuti bamweneko ku lukombo (kapu) ulo bambi bengafwayo kubomfya. Tekuti babomfye amalangi ayo bonse bali nokubomfya. Fyonse ifyo baike teko fyali poselwe.

Mukuti basungwe ukufuma muku kumana nabantu bambi babafwikile inango nangu inyenjele mu mikoshi. Ilyo umu aishile mupepi nabo balisha inango nokulisha abati, "Uwakowela." Abantu abali nefibashi bali nomweo uwayafya sana. Takwali nangu umu uwalebafwaya kabili takwali nangu umu ukubafwa. Balya abaposwa.

Ukushimikila ukwalepesha uko Yesu ashimikile kwali nikulya kwa palupili. (Kuli mufipandwa fyakwa Mateo 5: 6-7; 1, elyo Yesu apwishishishefye ukushimikila nokula tentemuko lupili. Abengi aba mubantu kalemukonka. Tababalile abomfwa amashiwi nga mashiwi alandile kuli bene. Kabili mukupumukisha kwaishile uwafibashi ukufuma mwi bumba lilya. Ngelintu aleenda ukuya kuli Yesu, atile, "Mukwai, nga mwatemwa, mwingasangulula."

Ngelintu Yesu alolekeshe panshi pali wene umutima wakwe waiswilwe nokutemwa. Baibele itila; "Aiketwe nkumbu." Yesu tabalile amona umuntu uo ashatenenwe.

Kabili lyena Yesu atambalile ukuboko kwakwe nokwikato wafibashi nokutila; "Nintemwa; usangulule." Nabwangu bwangu, kalya kashita kene ifibashi fyali mulekele. Ifyaile matoni yabuta. Ifyaile filonda. Umuntu aliposhiwe. Umubili wakwe wali uutuntulu kabili. Icintu icakupapa cakutila Yesu alimukumishe. Ici cali cakuti abantu tekuti bacite. Uwingakumya uwafibashi nani? Uwingafisha ukuboko kwakwe ukwasanguluka noku kumya umubili wakwete ubulwele bwa bipisha ubwa fibashi nani? kano Yesu. Yesu fye eka.

bonse abamu musumba wakwe beshibe ukuti Yesu ali kulya. Abutawike ku mulu nakwisamba lya milaini aleba abantu bonse. "Iseni, mumone umuntu uunjebele fyonse ifyo nacitile!" Kabili balishile. Abantu bonse aba mu musumba wakwe bali mukonkelele ilintu alebutukila ukubwelela kucifulo uko Yesu alelinqilila. Ilyo alolekeshe nokumona abantu abalekonka umwanakashi apilibukile kubasambi bakwe nokutila, "Bushe imwe tamutila, imyeshi ngayaba ine, nokusepa kwaisa? Moneni, ndemweba; nati, inuneni amenso yenu, lolesheni amabala, amuti nomba yabutila ukusepa." Aleeba abasambi bakwe ukuti imitima yabantu yali nensala nomba ukumfwe shiwi lyakwa Yehoba. Cili cimo cine nalelo. Ilyo muntu umu aeba bambi pakutemwa kwakupapa nokulekela kwakwa Yesu bambi balakonka.

AMASAMBILILO:

1. Ilyo Yesu akumenye umwanakashi umwina Samaria alyu wanaka kabili nowaikatwe nsala. Aendele ukutali, lelo tali uwanaka ukuti teti afwe umuntu uli mukukabila. Inshite shingi tontontokanyo kuba abanaka kukuya nokusosela Yesu ishiwi. Inshite shingi abantu besa ku mayanda yesu nokufwayo kwafwiwa. Finshi tubacitila? Bushe tubeba twati tulya banaka sana? Bushe tulabafwa? Lyonse Yesu Alecita ukulingana namaka yakwe. Bushe ulacita?
2. Mucalo umu twikala mwabe mpatile shingi sana. Inshita shimo abantu tabatemwa ababiye abamutundu umbi. Ngatuli nempatila mu mitima yesu tekuti tube ngefyo Yesu aletufwayo kuti tube. Impatila lupato. Tekuti tukwate ukupata mu mitima yesu ngatuli no kutemwa kwakwa Yesu mu mitima yesu.

pwishe ifyo enga mupela amenshi ilyo ashakwete mutondo wakutapilako amenshi. Elyo Yesu alondolwele kuli wene ukuti amenshi alelandapo yali menshi ya mweo. Amenshi ya mweo ayengesusho mutima namapalo nobusuma bwakwa Lesa. Yali menshi yakulekelela ayo Lesa apele kuli abo aba mutemenwe. Atile, Mukwai, mpele- niko amenshi aya."

Ilyo asosele ifi Yesu atendeke ukulanda nankwe palwa mweo wabula ukusansamuka. Aupilwe imiku isano. Na nomba aleikala no mwaume ushali mulume wakwe. Abantu mu musumba umo aleikala tabamutemenwe. Ngacakuti alisuminishiwe nabantu mu musumba ngatale tapa menshi icungulo kasuba. Abanakashi mu musumba baleya kukutapa amenshi yabo kacelo celo namu cingulo sana. Lelo aishile eka icungulo kasuba ku kutapa amenshi yakwe. Takwete fibusa mu musumba. Alyu mwanakashi mubembu nabanakashi babiye taba mutemenwe. Lelo Yesu ali mutemenwe.

Akutikile kwishiwi ilyo asosele. Akutikile ku mashiwi yakwe palwa mweo wakwe, kabili akutikile ilintu alemweba palwa mapepo yakwa Lesa. Munshiku shilye shapita atile, abantu baleya kufifulo fimo ku kupepa. Lelo nomba, abantu kuti bapepela Lesa mu mitima yabo konse uko bali. "Lesa Mupashi naba mupepa bali nokumupepela mu mupashi na mucine." Ukupepa kwa cine kufuma ku mutima. Yesu atile, "Kuti mwatetekela aya mashiwi mweba," "Pantu nine Mesiya uo mwalelelela."

Ilintu Yesu asosele ici abasambi bali bwelulwike. Ilyo bamwene Yesu alelanda ku mwanakashi bali papushiwe sana. Bali papushiwe pantu Yesu alelanda ku mwina Samaria. Lelo umwanakashi tamwene abasambi. Alyu wasakantika ilyo asambilile ukuti Yesu ali mwana wakwa Lesa icakuti ashile no mutondo wakwe uwa menshi nokubutukila ku musumba wakwe. Alefwayo kuti abantu

Elyo Yesu amwebele ukuya kuli bashimapepo nokucite fintu ifyo Mose afundile ukucita. Ukwishiba ifyo Mose afundile abantu ukucita pakusangulula ukufuma kufibashi belenga Ubwina Lebi 14: 4-32. Eici amalango yabebele ukucita. Lelo takwali nangu umo uwabalile ondapwa munshile yi. Umuntu fye uwaunde- pwe muCipingo Cakale kufibashi aundapilwe mucipe- shamano temuli yi nshila.

AMASAMBILILO:

1. Takuti muntu walwalisha nganshi kuli Yesu. Abantu kuti balolesha pabantu nokutila bali nefiko, lelo te Yesu. Yesu atile; "No uleisa kuli ine nshakamutamfye." Yesu amona abantu ngefyo bengaba, teifyo fye ifyo bali. Onse kuti atila uwakowela, lelo te Yesu.
2. Kuli Yesu ifunde ilyakulisha lifunde lya kute- mwa. Yesu ali uwaibela ukufuma kuli bambi. Kuli Yesu amafunde yamu Cipingo Cakale aya- kuisangulula yapele inshila yakuya kwifunde lya kutemwa. Panuma mubutumikishi bwakwe Yesu aebele abasambi bakwe ati amafunde yo- nse kuti yafimbwa nangu kwingila mu mafunde yabili. Ilyantanshi, "Uletemwa Sokulu Lesa obe ku mutima obe onse." Uletemwa nomubi- yo nga wemwine." Ukutemwa kwisusha ama- lango.
3. Lolekesha pakashita kanono pesubilo ilyo yu wafibashi akwete muli Yesu. Tamwali kutwi- shika mu mutima wa wafibashi palwa maka ya- kundapa ayakwa Yesu. Ilyo aishile kuli Yesu atile, "Nga mwatemwa, kuti mwansangulula." Ya icimwemwe twingakwata mu mitima yesu ngacakuti twakwete subilo lya musango yu mu- li Yesu mu mitima yesu. "Ngojletetekela, ifintu fyonse fingacitika."

4. Ifunde lyatile ngo muntu umo aikato wafibashi kuti ayambule fibashi. Lelo Yesu ali mukumishe. Ici cikope cakupapa. Atile fye elyo apwisho kufunda abasambi bakwe nabantu palwa mafunde yapya aya bufumu bwakwe. Abele abantu ati inshila yakwe yali yakosa nangu iya yafya. Abebele ukucitila bambi ukucila pafyo amalango yafwaya. Abebele ukuba abakumwenako ku calo. nakabinge ilintu aleikila ulupili uwa fibashi abutukile kuku mukumanya. Na Yesu alangile abantu ukuti kuti abombe fintu ifyo abebelo kucita.
5. Nga iwe naine tulefwayo kubula abantu uko twabasangila nokubomba conse twingacita ukubafwa ukufika kukuba bwino. Tatwabapo ku kupangila abantu amafunde. Tulipo kukulangilila abantu bonse ukutemwa kwakwa Lesa muli Yesu Kristu.

AMEPUSHO:

1. Cinshi ico Yesu acitile kuwa fibashi icali icaibela?
2. Cintonshi cikalamba ico twinga bombela bambi?
3. Bushe Yesu atemwa abantu bonse? Bushe walibeba ulwa kutemwa kwakwe?

-ooOoo-

ISAMBILILO 7

YESU NOMWANAKASHI UMWINA SAMARIA

AMALEMBO: Yohane 4: 1-35.

ICIPANDE CA KWIBUKISHA:

"Lesa Mupashi, naba mupepa bali noku mupepela mu Mupashi na mucine."

Yohane 4:24.

ILYASHI

Yesu alinakile. Akasuba kali mu mulu mu makumbi ne misebo yali molukungu. Bwali bushiku ubwakaba ilyo Yesu aendele ukuya ku cishima cakwa Yakobo. Pakuba ne cilaka ukufuma pabulendo bwakwe Yesu aikele panshi pa cishima. Tacalinshita ntali umwanakashi umwina Samaria aishile kukutapa amenshi mu cishime. Yesu ali eka ilyo mwanakashi aishile mukutapa amenshi. Ali eka pantu abasambi baile mu musumba ku kushite fyakulya.

Ilyo mwanakashi ayambile ukwisushe mitondo yakwe na menshi ukufuma mu cishima Yesu amulombele amenshi yakunwa. Umwanakashi apapile sana. Yesu alyu mu Yuda. No mwanakashi alyu mu Samaria. Na munshiku shilya umu Yuda talesosa nomwina Samaria. Umwanakashi alolekeshe Yesu nokutita: "Nga cinshi iwe we mu Yuda ulenombela amenshi ya kunwa, ne mwanakashi umwina Samaria?"

Mu nshila yaluse Yesu amwaswike nokutita, "Awishibe cabupe cakwa Lesa, nouletila kuli iwe, mpe-lako nwe, nga wa mulomba nao nga akupela amenshi ya mweo." Pakumulolekesha umwanakashi amwi-